

Muzejski status quo verjetno še najmanj leto dni

Ker imamo slovenske muzejske organizacije, Slovensko muzejsko društvo, Skupnost muzejev Slovenije in Nacionalni odbor mednarodnega muzejskega sveta ICOM pri oblikovanju ponudbe slovenskih muzejev, njihovi celoviti popularizaciji in mednarodnem mreženju pomembno vlogo, se čutimo obvezane, da odgovorimo na članek Muzejski status quo verjetno še najmanj leto dni, *objavljenim v Delu, 17. novembra 2011, str. 4, avtorice Dragice Jaksetič*. Novinarica v članku Muzejski status quo verjetno še najmanj leto dni, navaja v zvezi z muzejsko problematiko zgolj mnenje Službe za premično dediščino in muzeje (SPDM), ki osvetljuje obravnavano temo le s svojega vidika in ne podaja celovitega pregleda stanja.

Slovenski muzeji se ponašajo z dolgo tradicijo, ki sega v začetek 19. stoletja in so danes s svojim delom prisotni na celotnem slovenskem ozemlju. Z inovativnimi in angažiranimi programi se odpirajo javnostim in so pomemben dejavnik kulturnega dogajanja. Poročila o delu, ki jih muzeji letno posredujejo Ministrstvu za kulturo RS in odzivi publike, to dokazujejo.

Navedbe, da so razmere na področju dokumentiranja in prezentiranja muzejskega gradiva porazne, so nekorektne in napačne. Gradivo v muzejih je dokumentirano, z digitalizacijo postaja dostopno vse večjemu številu uporabnikov. Strokovno delo na tem področju poteka uspešno, ne glede na to, da smo kadrovsko maloštevilni. V članku navedene primerjave naših rezultatov so nestrokovne in nesmiselne.

Trditev, da muzeji ne želijo sprememb, ker jim je denar zagotovljen, je zavajajoča in za mnoge akterje slovenske muzeološke misli in prakse globoko žaljiva. Vsakršne spremembe, tudi v muzejih, so kompleksne in zato dolgotrajne. Kljub skromnim finančnim sredstvom in nestimulativni plačni politiki smo muzeji vitalni nosilci kulture, zato se nas lahko oceni za bolj ali manj uspešne, nikakor pa ne za neodgovorne.

SPDM je leta 2009 prvič zbirala podatke o delovanju muzejev in Ministrstvu za kulturo predlagala tiste, ki po njeni presoji izpolnjujejo pogoje za pridobitev pooblastila za izvajanje državne javne službe. Ministrstvo pa je pri podeljevanju pooblastil poleg mnenja SPDM upoštevalo tudi letna poročila muzejev. Zbrane podatke je Služba s pomočjo tujih strokovnjakov analitično in statistično obdelala, jih strokovni javnosti večkrat predstavila in izdala v knjižni obliki. Analiza je za slovenske muzeje pomembna in dobrodošla, čeprav ugotavljamo, da ima vrsto nedoslednosti, pomanjkljivosti in napak. Ocenjevanje muzejev, opredeljevanje njihove kvalitete in strokovnosti zgolj na podlagi enkratne evalvacije je zavajajoče, saj je potrebno upoštevati specifično posameznega muzeja, značilnosti prostora v katerem se nahaja, njegovo razvojno pot ter vizijo in cilje, ki jih uresničuje...

Uspešnejše delo muzejev in s tem kulturno bogatenje naše družbe se gradi le s sodelovanjem in medsebojnim spoštovanjem vseh akterjev, muzejev kot institucij, ustanoviteljev in financerjev, podpornih organizacij, različnih skupin uporabnikov, med katerimi so najmlajši, učenci, strokovnjaki, ljubitelji in prostovoljci in seveda tudi s SPDM ki naj bi nudila oporo kreiranju muzejske strategije in oblikovanju kriterijev za kvalitetno delo. Menimo pa, da enostransko in pavšalno javno opredeljevanje do stanja muzejev v Sloveniji in iz tega izhajajoča novinarska interpretacija, nekorektno izkrivlja podobo muzejev in ustvarja napačno in škodljivo predstavo v javnosti.

Odločitev vlade, ki je na predlog Ministrstva za kulturo 17. novembra 2011 muzejem podaljšala pooblastila za opravljanje državne javne službe za eno leto, je z vidika muzejev racionalna, saj v dani situaciji pomeni edino možnost za kontinuirano delo.

Metka Fujs, predsednica Skupnosti muzejev Slovenije

Verena Štekar-Vidic, predsednica Slovenskega muzejskega društva

mag. Tanja Rožnbergar Šega, predsednica Nacionalnega odbora mednarodnega muzejskega sveta ICOM